Claudia Sofianu, EY: Aşteptăm o soluţie viabilă pentru indemnizaţiile viitoarelor mame

Măsurile fiscale luate de Guvern în ultimele luni au pus în dificultate femeile însărcinate și pe cele care abia au devenit mame și se află în concediu de sarcină și lăuzie. Acestea nu sunt neapărat în poziția de a negocia o mărire a salariului ce ar putea compensa impactul măsurilor fiscale adverse.

Este cu atât mai important astăzi, când ne îndreptăm aprecierea către femeile din întreaga lume, să analizăm situația femeilor active pe piața muncii din România, care se pregătesc să devină mame. Contextul este cu atât mai important cu cât modificările au apărut brusc, au avut efect imediat de la 1 ianuarie 2018, iar planificarea familială este imposibilă în lipsa unui cadru fiscal predictibil.

Măsurile care au dus la scăderea indemnizației de maternitate au fost creșterea cotei de contribuții de asigurări sociale la 25% și modificarea bazei de calcul al contribuției de asigurări sociale datorată de persoanele care beneficiază de concedii medicale de la 35% din salariul mediu brut la nivelul propriu zis al indemnizației de maternitate. Pentru a elimina aceste efecte negative ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 3/2018, alături de cele ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 79/2017, Guvernul a reintrodus formula de calcul al contribuției de asigurări sociale valabilă în luna decembrie 2017, respectiv 10,5% aplicat la 35% din 3.131 lei, (în total 115 lei), datorată pentru această indemnizație.

Măsura reparatorie a fost introdusă prin Ordonanța de Urgență

a Guvernului nr. 8/2018 și se aplică începând cu obligațiile declarative ale lunii ianuarie 2018, persoanelor care în perioada 1 ianuarie 2018 – 30 septembrie 2018, inclusiv, se află sau intră în concediu de sarcină și lăuzie. Ordonanța prevede ca, în cazul plăților de indemnizații efectuate înainte de intrarea sa în vigoare, pentru care contribuția de asigurări sociale este mai mare decât nivelul de 115 lei, angajatorul să depună declarații rectificative și să plătească diferențe de indemnizații până la 31 martie 2018.

Măsurile adoptate de Guvern prin Ordonanța de Urgență nr. 8/2018 sunt aplicabile o perioadă limitată de timp. Astfel, începând cu 1 octombrie 2018, indemnizațiile de maternitate nete vor scădea, întrucât se vor aplica din nou prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 3/2018, măsură care afectează negativ și nivelul indemnizației de creștere a copilului. Cuantumul acestei indemnizații este de 85% din media veniturilor nete realizate din salarii și asimilate salariilor, din activități independente, din activități agricole, silvicultură şi piscicultură, în ultimele 12 luni din ultimii 2 ani anteriori datei nașterii copilului și nu poate depăși nivelul de 8.500 lei.

Mai mult decât atât, aplicarea retroactivă a măsurilor reparatorii ridică întrebări asupra constituționalității acestei Ordonanțe.

Sintetizăm în tabelul de mai jos modificările adoptate de Guvern:

Valori în lei	**Decembrie 2017**	**Ianuarie 2018 (cu aplicarea prevederilor OUG 79/2017 și OUG 3/2018)**	**Februarie 2018 (cu aplicarea prevederilor OUG 8/2018)***

Indemnizație de maternitate brută	4.000	4.000	4.000
Contribuția de asigurări sociale	115	1000	115
	10,5% aplicat la 35% din câştigul salarial mediu brut (3.131 lei)	25% aplicat la indemnizația de maternitate	10,5% aplicat la 35% din 3.131 lei
Indemnizație de maternitate netă	3.885	3.000	3.885
Diferență de indemnizație de plată			885

*Considerăm o indemnizație de maternitate de 4.000 lei, acordată pentru o lună întreagă. Presupunem că la data publicării OUG 8/2018, indemnizația de maternitate aferentă lunii februarie a fost deja plătită. Potrivit OUG nr. 8/2018, în acest caz, angajatorul/ plătitorul plătește persoanei în cauză diferența de 885 lei și depune declarația rectificativă pentru luna februarie 2018. *Prevederile OUG nr. 8/2018 se aplică persoanelor care în intervalul 1 ianuarie 2018 – 30 septembrie 2018, inclusiv, se află sau intră în concediu medical pentru maternitate prevăzut de OUG nr. 158/2005 la art. 2., lit. c).*

Toate privirile sunt ațintite acum asupra ministerelor competente în așteptarea unei soluţii pentru viitoarele mame. Aceste aşteptări trebuie însă ponderate, întrucât o soluţie universală care să repare toate cazurile specifice este foarte greu de imaginat.

Autor: Claudia Sofianu, Partener, Departamentul de asistență fiscală și juridică, EY România